

FIGEN ŞAKACI • Kesekli Tarla

FIGEN ŞAKACI 1971 İstanbul doğumlu. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi mezunu. 1989 yılında gazeteciliğe başladı, çeşitli gazete ve dergilerde muhabirlik, köşe yazarlığı yaptı. Televizyona dizi senaryoları yazdı. İş Bankası Kültür Yayınları'ndan *Her Doğum Bir Mucizedir* ve *Mizah Zekânın Zekâtıdır* adlı iki nehir söyleşi kitabı yayımlandı. Üçleme olarak tasarladığı roman serisinin ilk kitabı *Bitirgen* 2011'de (ilk baskısı Everest Yayınları'ndan), ikincisi *Pala Hayriye* 2013'te yayımlandı. Üçlemeyi *Hayriye Hanım'ı Kim Çaldı?* (2017, İletişim Yayınları) kitabıyla tamamladı. *Pala Hayriye* kitabındaki "Pişti" hikâyesinden uyarladığı "Topuklu Terlik Süt Yapar" tiyatro oyunu Aysa Prodüksiyon tarafından 2017'de, Şogen Film tarafından 2019'da sahnelendi ve aynı isimle kitaplaştırıldı (Mitos Boyut Yayınları).

İletişim Yayınları 2902 • Çağdaş Türkçe Edebiyat 509

ISBN-13: 978-975-05-2925-2

© 2020 İletişim Yayıncılık A.Ş. / 1. BASIM

1. Baskı 2020, İstanbul

EDITÖR Duygu Çayırıcıoğlu

KAPAK Suat Aysu

KAPAK FOTOĞRAFI Gohar Dashti'nin "Home" fotoğraf serisinden bir detay

© 2017, Gohar Dashti / Sanatçının izniyle kullanılmıştır.

UYGULAMA Hüsnü Abbas

DÜZELTİ Nebiye Çavuş

BASKI Ayhan Matbaası · SERTİFİKA NO. 44871

Mahmutbey Mahallesi, 2622. Sokak, No: 6/31 Bağcılar 34218 İstanbul

Tel: 212.445 32 38 • Faks: 212.445 05 63

CİLT Güven Mücellit · SERTİFİKA NO. 45003

Mahmutbey Mahallesi, Devekaldırımı Caddesi, Gelincik Sokak,

Güven İş Merkezi, No: 6, Bağcılar, İstanbul, Tel: 212.445 00 04

İletişim Yayınları · SERTİFİKA NO. 40387

Cumhuriyet Caddesi, No. 36, Daire 3, Seyhan Apartmanı,

Harbiye Mahallesi, Elmadağ, Şişli 34367 İstanbul

Tel: 212.516 22 60-61-62 • Faks: 212.516 12 58

e-mail: iletisim@iletisim.com.tr • web: www.iletisim.com.tr

FİGEN ŞAKACI

Kesekli Tarla

İÇİNDEKİLER

<i>Hep ilk</i>	9
<i>Taş gibi kadın</i>	17
<i>Hal ve gidiş</i>	27
<i>İsmail'in gör dediği!</i>	35
<i>Ben hangi kutunun içinde gizlidir?</i>	41
<i>Aralık</i>	49
<i>Hepsi bu</i>	59
<i>Sürpriz</i>	63
<i>Başkalarının hayatı</i>	69
<i>İki sabun bi ilif</i>	77
<i>Fidan'ın boynu</i>	83
<i>Ağıt sayaç</i>	91
<i>Süprem</i>	95
<i>Bilmediğin şeyler var Şeyda</i>	101
<i>Sarı</i>	107
<i>Suat'ın zekeri</i>	113
<i>Panzehir</i>	117

<i>Sevgili düşmanım</i>	121
<i>Korpus kallosum</i>	133
<i>Koku</i>	141
<i>Babaannemin kirli çorapları</i>	145
<i>Ana ekran</i>	151

Unutma sakın unutma
Bağışlama sakın
Sakın dūřmanını sevme, sakın susma
Bekle büyük kavgayı bekle
Anlıyor musun yüreğim.

– GÜLTEN AKIN

Hep ilk

Boyuna karıştırıyorum tarihleri. Bazen on sekiz yaşında oluyorum, bazen yirmi bir. Bazen o kış çok kar yağmıştı diyorum, bazen ulan İstanbul doğru dürüst kış mı gördü... İddiaya giriyorum kendimle, hani o zaman şu evde oturuyordun da, ev arkadaşın kirayı takıp gitmişti ya. I-ıh o da değil, daha doğru dürüst evin yoktu ki, onda bunda kalıyordun, iyi hatırla.

Tövbe Allah tarihlenmiyor o gün, yani elbette tarih belli ama benim hangi yaşantı içinde debelendiğim flu. Geriye doğru bakarak bir ilke güzelleme yapmak rüya görmek gibi, yazdıkça yeniden ilkleniyor. Kendimi her türlü yaşa, boşluğa yamıyorum. Sonra karşısına geçip seyrediyorum bu yeni beni.

Bir film setindeyim. Pantolonlarının önünden “free-bag”ler sarkan adamların oradan oraya koşturduğu, tahtına yapışmış bir yönetmenin dünyaya hâkim, sete muktedir olduğu bir ortamdayım. Elimde dandik bir senaryoyla duruyorum yanında. O biraz öne eğiliyor, ben de onunla birlikte. O kalemin kıcını kemirerek düşünceli bir ifadeyle dışarı

bakıyor, ben de alelacele düşünecek çok mühim bir şey arıyorum.

Ulu yönetmen komut veriyor, oyuncular birbirine doğru birer adım atıp, burun buruna geliyorlar. Bana da bir gülme geliyor. Gencim ya, şaşımalara doyamıyorum: İnsan böyle herkesin ortasında oynar mı? Kadın, adama âşık, adamın umuru değil. Ya da tam tersi, fark etmez. Aşk varsa mutlaka bir sorun olmalıdır. Kadın durmadan kameraya bakıyor, oğlan fırsattan istifade ona yumuluyor. Yönetmen, “Kestik!” diye gürlüyor. Bir yarım saat kesiyor, biçiyor, bir daha, bir daha, bir daha derken pes ediyor. “Dinlenin biraz,” “sonra bir daha” deyip tahtına dönüyor. Âşık kadın yalnız kalmak istiyor. Kapandığı odanın aralık kapısından onu kesiyorum, yok, bu kadında aşkla bakacak göz yok. Bu arada içimden gürlütülü bir ses dürtüp duruyor: Evi ara, evi araaaa.

Söz dinliyorum. Ya bu konuşma parası set kirasına eklenirse diye kırım üç buçuk atarak. Bu üç buçukluk kık atması sözünü de hiçbir zaman anlamayarak, çabuk çabuk konuşuyorum. Başıma free-bag man dikilince dilim dolaşıyor. Sadece dinliyorum.

Abim telgraf tonunda konuşuyor. Babam düşüp bacağı kırmış, eve gelsem iyi olurmuş. Stop. Telefonu kapatınca apışıp kalıyorum. Gel dedikleri yerle setin arası şehirlerarasından hallice. İlk iş günüm, haftalığımı almaya daha var. Ayrıca ben ortopedist miyim, gidip bacağı alçıya mı alacağım, sonra uğrasam, hem babam tek bacakla da idare eder, koca cüsesinin bir kısmını anneme yükler, yine yürür. Olmaz ona bir şey, aslan gibidir benim babam. Brüt 110 kilodur. Hiçbir zaman zayıflamak istemez. Boğazından hiç kesmez. Canının çektiğini yiyemediği bir hayatı sevmez. Sofrada en az üç çeşit yemek olsun ister, masa örtüsü illa ki beyaz... Bir-iki meze de şart. O sofraya kurulsun, kurmayları yanında dursun yeter. Muhabbet olmasa da olur, ajansı izlesin, her çıkana küf-

retsin ama ağızımızın tadı bozulmasın. Bir kırık bacak bu düzeni asla bozamaz. Babam o masaya olmazsa yan oturur, bacağı annemin dizlerine uzatır. Annem onun alçısını sever, ben servis yaparım. Her türlü o sofraya kurulur, o akşam rakısı içilir. Sahi nasıldı benim babamın bacakları? Çırpı değildi. Kısa ve kaslı mı, uzun ve düzgün mü, çok kıllı mı az mı? Hatırladığım mavi mavi damarları vardı, ayak tırnakları hep uzundu. Birine varis, diğerine pis derdi annem.

Yine içimdeki o çingirak çalıyor: Git, git. Eve git. Tamam duydum, sağır değilim de, nasıl? Göbeği kendinden önde giden set amiri yanıma geliyor. Burada özel konuşmalar yapmıyoruz, haftalığından düşerler diyor. Evi aradım diyorum. Ona indirim yok diyor. Beni eve götür diyorum, o ekstra girer diyor. Bu diyor'umların sonu hayli yüklü bir meblağa bağlanıyor. Çıkıyoruz apar topar... Ben hiç babamı ve bacağı düşünmüyorum. Halimde daha çok okulu kırıp eve giden öğrenci sersemliği var. O ulu yönetmen sessizce seti terk eden asistanı bir daha yanına yanaştırır mı, orası olmazsa ben başka nereden iş bulurum soruları arka arkaya sökün ederken babama hiç sıra gelmiyor. Akşam nasılsa o sofraya oturulacak, ben de evden ayrıldığımdan beri ilk defa anne eli değmiş yemeklerle hasret gidereceğim.

Bunları düşünüyorum hep. Neyse ki içimdeki çingirak sustu. Aklıma üşüşenler arasında, tek başına dinlenirken düşünen oyuncu kadın, başı çekiyor. Aşk konusunda zengin bir fantezi repertuarına sahip biri olarak kendimi o kadının yerine koyuyorum. Ben ne yapardım hadi oyna deseler. Bildiklerim çok açık kapamaz ama en azından ve ezberden aşk emekti, gözünü o adamdan alamamaktı, hiç değilse mal mal durmamaktı derim yekten. Demekle yapmak arasındaki ayırma mı bakacağım o yaşta, hiç.

Yol uzuyor, şoförün çenesi düşüyor. Hangi okulda okuyormuşum, ileride amacım neymiş, kafamı kullanırsam bu

işte para varmış (da), onda şans yokmuş; cevaplarım kısa, kafam meşgul. Şoför hız kesmiyor ama yol da bitmiyor. Binalar enine dikine, arabalar sağlı sollu, insan çeşit çeşit. Tek amacımın ileride inmek olduğunu söylüyorum. TEM'deyiz bok inersin, diye ünlüyor şoför. O da kendi sesinden yorulmuş olmalı ki, susuyor. Ben o sırada babamın alçısına pekmez tadında aforizmalar yazıyor, artistik imzalar atıyorum.

Nihayet yol bitiyor, arabadan kendimi dışarı atıyorum, arkama bile bakmıyorum. Apartman kapısı her zamanki gibi açık; daldığım hızla tırmanmıyorum, duruyorum. Her basamak bir yaş olsa, çıka çıka, babamın yaşına kaç kat sonra ererim hesabı yapıyorum. Matematikle ve babamla aram iyiymiş gibi. Bir adım sonrası bizim ev. Artık içinde benim olmadığım ama hâlâ cümle içinde bizim diye geçirdiğim ev. Babam içeride, bacağı alçıda. Yettim, yetiştim.

Zili çalışıyorum. Kapı hemen açılmıyor. Uğultular önden, topuklu terlik sesi arkadan geliyor. Yüzünü hatırlamadığım bir kadın, gövdesini yana kaydırduğunda her zaman beyaz çarşafarla örtülü misafir odamıza bir sürü adamın üşüş-tüğünü görüyorum. Merserize çorap kokusu burnumun di-reğini zorluyor.

Sonra o oda. Dört kardeşin ortak tek alanı. Kapalı balko-nundan ipe asılı sucuk ve pastırmaların sallandığı, yüklü-ğün Kandilli'ye ayarlı dingildekliğiyle tedirgin uykularımıza uğurladığı, güneşin huysuz bir saatte doğup en keskin bıça-ğını gözümüze soktuğu o odadayım. Babam karnından ya-tak çıkan, üstündeki raflara kitaplık süsü verilmiş kanepede sapasağlam bacağıyla yatıyor. Üstündeki örtüyü kaldırıncaya görüyorum, iki bacağın da maşallahı var. Ama babamın bun-dan haberi yok. "Kırılmamış işte bacak, ne yalan söylüyor-sunuz be!" diye bağıyorum. Babacığım bunlar beni boyu-na kandırıyorlar. Yanına uzanıyorum. Fısıldayarak annemi çeğiştiriyor, abime sövüyorum. Babam yanımda ya ne güzel.

Babamın bacakları var, elleri var, mor dudakları, Trabzon tereyağına benzer suratı var. İlk defa yatıyoruz böyle. İlk defa yan yanayız. Kulağına yakın bir yerde kıl dönmüş, eskiden her sabah ben tıraş ederdim onu, hiç dönmezdi. Sinek kaydı yapardım, hiçbir yerini kesmezdim. Annem beceremiyor. En iyi tıraş kızlar yapar babalarına. İyi baktım ben sana. Setteki o oyuncu bozuntusundan daha gerçek bakabiliyorum şimdi de. E hadi sen de bir zahmet bana bak be baba. Çok parçalı biriyim ben; gözlerimin ta içine bak da tamam olayım.

Soğukluğun bir kokusu varmış, onu sarsınca odaya yayılıyor. Kafası bu kadar ağır mıydı, değildi. Bana bakmamak için inat ediyor. Babasıyapılı diye bağırıyor annem, yakın geçmişten. Şimdi dese hoşuma gider bu sıfat: Babasıyapılı. Gövdelerimizin benzerliğini değil, inadımızın akrabalığını işaret ediyor. İnat bedeni yerine mıhlar, hareketi engeller; iyi bir şey değildir. Yapma kızım, yapma. Karışmayın bana. Yaparım ben, bırakın da kendime yeniden bir baba yapayım.

Babamla el ele dolaşıp ele güne poz verdiğimiz o sabah ilk defa içimde güvene benzer bir duygu dolanmıştı. Birinin elinden tutmanın, ona kendini bırakmanın, rotadan emin, adımlarında sakın, birlikte yürümenin huzuruymuştu bu. Giderken giderken yeni kırmızı rügan ayakkabılarımla bir taşa tekme attım, ayakkabımın ucu hemen kavladı. Babam pat diye durup, beni iki kolumdan kavradı. Kolay mı kazanılıyor para, ne yaptın bak ayakkabılarına diye bağırıldı. O “baba-kız pek güzeliz” havam aniden söndü. İlk kez bu kadar suçlu hissediyordum kendimi, ilk kez bu kadar çaresiz. Sadece ayakkabılarımın burnunu değil, babamı da zarara uğratmıştım. Ağlamaklı oldum fakat ağlamadım. Elini bıraktım, koştum. Daha büyük bir taşa, bu sefer öbür ayakkabımla tekme attım. Bak dedim babacığım, şimdi ikisinin de ucu aynı oldu. Artık üzülme sen e mi?

Herhalde babamın karşısında kendimi ilk ele verişimdi bu. Ele avuca sığmazlığımı ilk ifşa edişim ya da. Yanımda böyle soğuk soğuk yatana kadar anlamadı. Biraz daha serpilince meramımı değişik hüsrana uğratmalarla anlatmaya çalıştım. Evimize gelen pek hatırlı misafirlerin yanında ağız dolusu kahkahalar attım mesela, gizlice aldığım mini eteğimle çay servisini dizimi kırarak değil, belimi bükerek yaptığım için donumu amirine gösterdim, sonra saçımı erken-den kızıla, dudağımı kırmızıya boyadım, sonraaaaa eve içki-li gelip tokadı yemeden hemen önce yüzüne hohladım. Ve madem bu ev ruhuma dar, varlığım babama zül olacak o hal-de terk etmeden ona son bir şans vereyim istedim. Benden bir hayli büyük sevgilimi aldım babama götürdüm, bak ba-ba ben sevebilen, âşık olabilen, âşıkken oynamadan, yalana dolana sapmadan pek güzel bakabilen bir kadını, nasıl beğendin mi? Babamla benimki yan yana gelince, kıs kıs güldüm. Ayol benim sevgilim babamın bir ton koyusu, yirmi yaş genci değil miymiş meğer? Nasıl baba, sen de sevdin mi sevdiğimi? Babam sevgilimle aramızda tüten geceden kalma buharın kokusuyla yüzünü ekşitti, ikimize de hiç bakmadan konuştu. “Sen nerede okuyorsun evladım?” dedi. “Ben okulu bitirdim, iş arıyorum efendim,” diye cevap verdi benimki. Babam ne iş, der gibi bana bakacak oldu, vazgeçti. Ona inat kalktım yerimden, sevgilimin kucağına oturdum. İşsiz birine tutuldum demek için, sizin sandığınız gibi başarılı biri değilim demek için, beni ne sanıyorsanız fena yanıyorsunuz demek için en uzak atalarına kadar utandırdım onu. O günden sonra çok küstü, çok uzun sustu babam. Başını eğdiği yerden kaldırmak için kılımlı kıpırdatmadım. Yanına böylece uzanuncaya kadar yüzünü görmedim. Dışarıdaki kalabalığa, ağıtlara, yalandan günah çıkarmalara, itiraflara, inkârlara kulak asmadım. Her biri senin yüzünden diye bağınyordu. Bir kerecik olsun sözünü dinleseydin, af dilesey-

din, böyle olmasaydın baban ölmezdi. Oysa o dangalakların anlamadığı bir şey vardı: Ölü bir babayla yan yana olmak sayısız olanak sağlıyordu insana. Misal, kendime içinden baba geçen bir sürü film seti kurdum, bir sürü hikâye uydurdum. Hepsinde ilk defa babamla oynadığım pek tatlı sahneler vardı. Ölmeseydi imkânı yok çekemezdim o filmleri; ölmeseydi bu kadar uzun yaşayamazdım onunla; kucığına kurulduğum adamlara onu bu kadar güzel anlatamaz, her birini böyle harikulade aldatamazdım. Oh olsun bana, oh olsun babama.